

СЕКЦІЯ «ЕВОЛЮЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ КВАНТИТАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ»

ДЕНУМЕРАТИВИ ONCE, TWICE, THRICE

Васюхно Л.В., Сіроштан О.О., студ.гр.ПР-52

Похідність денумеративів є очевидною з огляду на прозорість їх структур. Денумеративи *once, twice, thrice* відносяться до першого ступеня похідності.

Денумеративи групи *once, twice, thrice* являються адвербіальними, а саме виконують функції прислівника у мові і мовленні.

Утворення денумеративів *once, twice* представлено моделлю: **Num-+-ce**, де **-ce** – це суфікс, а **Num-** – основа числівник. Деривативи на **-ce** утворюють закриту парадигму *once, twice, thrice*. У самому ж словотворчому процесі використовуються основи числівників *one, two, three*.

Eg Could not somebody, for once just look surprised?

I'd thought, once, that I might make clothes for a living, but I didn't want to go to college and study design.

I preferred doing my own thing, once-offs for friends and family.

Дериватив *twice* є одним із лексичних засобів вираження процесо-кількості (підрахунку окремих процесів або частин процесу кратності, визначення тривалості безперервного процесу, засобом вираження повторюваної дії, в той час як *once-* демонструє лише одноразову дію.

Once, twice є більш вживаними і розповсюдженими, ніж *thrice*.

Eg I've visited her twice already this autumn and she's visited me once

Unemployment in the north of England is twice the national average. Teachers say they would be twice as effective if they had no administrative tasks.

All at once my anger returned.

Her little brother was twice smaller than she, even though he ate much more than she.

Thrice вважається більш застарілим, і тому даний денумератив можна зустріти більшою мірою в художній літературі.

Eg This vehicle travels at thrice the speed of sound. They play football thrice weekly.

She attended church thrice monthly, but it didn't prevent her from hurting people who loved her and took care of her.

Preferable:

*This vehicle travels at three times the speed of sound.
They play football three times a week and train every night.*

Існують випадки, коли ми не можемо замінити фразу 'декілька разів' на 'twice', а саме, коли число 'two' не є суміжним з іменником 'times', а визначає його.

Eg *He kicked the dog two separate times*

Іншим значенням денумератива *once* (*twice*, *thrice* не несуть в собі такого значення) – 'одного разу', 'колись'. І чим самим показує приналежність до минулого часу.

Eg *I once ran a fish-and-chip shop in Brighton.*

~ *When was that?* ~ *Before I bought this business.*

Our house in the village was once the train station.

~ *When was that?* ~ *When the trains used to run here.*

Денумеративи адвербіального типу *once*, *twice* у реченні вживаються як різні частини мови, але, як правило, в основному, вони виступають прислівниками або ж дериватив *once* може функціонувати як іменник – випадок okazіональної конверсії. У наступних прикладах, які були взяті із художньої літератури, а також брали участь у дослідженні, деривативи *once*, *twice* виступатимуть наступними частинами мови:

a) once:

-I was very much in love with her *once*

-*Once* I met his old friend, who gathered the latest gossips and tried to involve me in his affairs. (прислівник);

-He had to do it but this *once*.

-He went back home and gave her the *once-over*. (іменник);

-I never *once* lied to you. (підсилювальна частка);

b) twice:

- I wouldn't look at her *twice*.

-I made this sin *twice*, but I promised myself to change and stand on the right path. (числівник);

- I *twiced* the service life of my car (дієслово).

Отже, в залежності від контексту денумеративи *once*, *twice* можуть функціонувати як повнозначні, так і службові слова.

З упевненістю можна стверджувати, що денумеративи *once*, *twice*, *thrice* використовуються для економії мови і часу, для кращого розуміння.

Наук.керівник - Швачко С.О., проф.